

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Η αλληλεγγύη εκπέμπει...SOS!

Η νέα πανδημία εν έτει 2020 μας φέρνει αντιμέτωπους, συγχρόνως, με το πρόβλημα της κοινωνικής απομόνωσης, αλλά και με την γνώση του εαυτού μας και την ανακάλυψη των προβλημάτων που οι ίδιοι προκαλούμε εδώ και μερικές δεκαετίες. Εστίες πολέμων, σε διάφορα σημεία του πλανήτη, παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προκλητικές και απερίσκεπτες ενέργειες, επιβλαβείς για το περιβάλλον, επέφεραν θανάτους χιλιάδων ανθρώπων, αρρώστιες, σεισμούς, πλημμύρες και κάθε είδους καταστροφές. Η ανέχεια, η εγκληματικότητα και κάθε μορφή αδικίας, προβάλλουν απειλητικές για τον καθέναν μας. Φαινόμενα και καταστάσεις που θίγουν συθέμελα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και υποβιβάζουν την ανθρώπινη ύπαρξη.

Και όλα αυτά γιατί ίσως δεν έχουμε αντιληφθεί ακόμη πως όλα τα κακά προέρχονται από την πλήρη αδιαφορία του ανθρώπου για τον άνθρωπο και πως όλα εδράζονται στην απουσία αλληλεγγύης μεταξύ των ανθρώπων και των κοινωνιών. Στο ατροφικό αίσθημα συλλογικής ευθύνης και δράσης, στην δυστοκία αξιολόγησης των ηθικών αξιών, στο ότι είμαστε δέσμοι των παθών και της εσωτερικής μας ανελευθερίας. Υιοθετούμε, συχνά, την τακτική του στρουθοκαμηλισμού (αγνοούμε δηλαδή το πρόβλημα, υποκρινόμενοι πως δεν υπάρχει) με έναν εγωπαθή κυνισμό.

Η κατάσταση στη χώρα μας, και όχι μόνο, υπό τη «δαμόκλειο σπάθη» της φονικής αρρώστιας που φαντάζει σαν ένας τυφώνας θανάτου μας καλεί όλους να αναζητήσουμε συλλογικές λύσεις, να γκρεμίσουμε τα τείχη ανάμεσά μας και στη θέση τους να χτίσουμε γέφυρες επικοινωνίας, συναισθηματικής προσέγγισης για να δαμάσουμε τον επικείμενο εχθρό.

Η αλληλεγγύη ως μια εσωτερική δύναμη αποτελεί τη μοναδική λύση που θα οδηγήσει σε μια ενωτική διάθεση με τους συνανθρώπους μας και μια ποιοτικότερη ζωή. Μέσα από το μοίρασμα των ψυχικών αποθεμάτων ο καθένας θα προσφέρει τη βοήθειά του στο σύνολο, κατανοώντας την ανάγκη και τα προβλήματά του. Γιατί αυτό είναι η αλληλεγγύη, η υποστήριξη και η συμπαράσταση σε δοκιμαζόμενους ανθρώπους, μια ηθική επιταγή που θα προκαλέσει συνθήκες ενότητας και ομοψυχίας στους δύσκολους καιρούς.

Για την επίτευξη του εν λόγω εγχειρήματος απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ενσυναίσθηση, η οποία θα συμβάλει να μπούμε στη θέση και του πιο αδύναμου, του ανυπεράσπιστου, του πιο διαφορετικού και να εγκύψουμε στο πρόβλημά του. Το ήθος και η βαθιά παιδεία, η εσωτερική καλλιέργεια, η φιλευσπλαχία και μια διάθεση προσφοράς σε κάθε μέλος της κοινωνίας εξασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή, ώστε να βγούμε αλώβητοι και σθεναροί από τις αντίξοες, πρωτόγνωρες συνθήκες της νέας εποχής. Η εκπαίδευση, έχει ιδιαίτερη ευθύνη να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός κόσμου περισσότερο αλληλέγγυου. Οφείλει να συμβάλει στη δημιουργία ενός νέου τύπου ανθρωπισμού, ο οποίος θα πρέπει να προσδιορίζεται από μια βασική ηθική διάσταση και να προσδίδει μεγάλη σημασία στη γνώση και το σεβασμό των πολιτιστικών στοιχείων και των πνευματικών αξιών των διάφορων πολιτισμών.

Η αλληλεγγύη δεν είναι έννοια ταυτόσημη με τη φιλανθρωπία ή με τον εθελοντισμό, αλλά ξεπροβάλλει μέσα από το αίσθημα του καθήκοντος προς τον διπλανό και την διάθεση συμμετοχής στη δική του μάχη. Είναι η υλική και ηθική ανταπόκριση. Συνδέεται με την ανθρωπιά, την ενσυναίσθηση, τη γενναιοδωρία, τη δικαιοσύνη, την εντιμότητα και αποτελεί πρωτίστως κοινωνική αρετή. Είναι μια διαδικασία κατά την οποία θυσιάζεται το «εγώ» στο «εμείς», εξασφαλίζοντας την πρόοδο ανθρώπων, κοινωνιών και λαών όταν επεκτείνεται σε όλα τα πλάτη και τα μήκη της γης, λαμβάνοντας μια αταξική, ασυνοριακή, καθολική και πανανθρώπινη διάσταση.

Μόνο μέσα από μια τέτοια αλληλέγγυα στάση θα αισθανθούμε ικανοποίηση για την ανθρωπιά μας, θα ανακουφίσουμε τον πόνο μέσα μας, θα απαλλαγούμε από την ψυχική δουλεία, την ηθική αδιαφορία και τη μοναξιά της εποχής, γιατί μέσα από αυτήν την προσφορά θα ανακαλύψουμε τον αληθινό εαυτό μας, αλλά

και τον διπλανό μας, θα αναδείξουμε την κοινωνική υπόστασή μας και θα συνδιαμορφώσουμε τον ηθικό πολιτισμό.

Αξίζει να διατηρήσουμε στη μνήμη μας την αλληλεγγύη που επέδειξαν οι κινέζοι γιατροί στους ιταλούς, στέλνοντάς τους υλικό και γιατρούς και συνάμα το μήνυμα:

« Είμαστε κύματα της ίδιας θάλασσας,

φύλλα του ίδιου δέντρου, άνθη του ίδιου κήπου».

Άρθρο , από το διαδικτυο

* δαμόκλειος σπάθη.

Η φράση αυτή χρησιμοποιείται συμβολικά για να δηλώσει είτε μία επικείμενη μεγάλη καταστροφή, είτε την απειλή τιμωρίας μεγάλου μεγέθους. Η φράση χαρακτηρίζει τον συνεχή φοβερό και θανάσιμο κίνδυνο, που απειλεί τον άνθρωπο κάθε στιγμή, όταν αυτός θέτει ως προτεραιότητα της ζωής του την προσωπική ευημερία, τη ματαιοδοξία και τον υλισμό. Όπως ο αυλοκόλακας Δαμοκλής, υπό το φόβο της τιμωρίας, άλλαξε και έγινε ταπεινός, έτσι και αυτή η φράση είναι και μια προειδοποίηση για αλλαγή, σε όσους ακολουθούν στη ζωή τους το δρόμο του εγωκεντρισμού, του υπερκαταναλωτισμού και αυτού της προσωπικής και εφήμερης απόλαυσης έναντι του κοινού καλού.

-

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Το κείμενο είναι άρθρο, δημοσιευμένο στο διαδίκτυο.(10μ)

A. Να σχολιάσετε τον τίτλο του .

B. Να προτείνετε έναν δικό σας τίτλο.

2. **ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ** (30μ)

A. Ποια προβλήματα αντιμετωπίζει ο πλανήτης σύμφωνα με το άρθρο;

B. Από πού προέρχονται όλα αυτά τα κακά σύμφωνα με το κείμενο;

Γ. Πώς ορίζει την αλληλεγγύη και την ενσυναίσθηση ο συντάκτης του κειμένου;

Δ. Τι προσφέρει αυτή η στάση αλληλεγγύης ατομικά και συλλογικά;

E. Τι εννοεί κατά τη γνώμη σας το μήνυμα που έστειλαν οι κινέζοι γιατροί στους ιταλούς;

ΣΤ. Φτιάξτε ένα δικό σας αντίστοιχο μήνυμα με θέμα «αλληλεγγύη».

3. Να βρείτε συνώνυμα για τις λέξεις: παραβιάσεις, απερίσκεπτες, απειλητικές, εδράζονται, αντίξοες. (5μ)

4. Να βρείτε αντώνυμα για τις λέξεις: επιβλαβείς, υποβιβάζουν, ατομικισμός, αλώβητος, δυστοκία. (5μ)

-

-

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ (50μ)

Ο δήμος σας διοργανώνει μια ημερίδα με θέμα την αλληλεγγύη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Σε μια ομιλία σας, ως εκπρόσωπος των νέων, παρουσιάζετε:

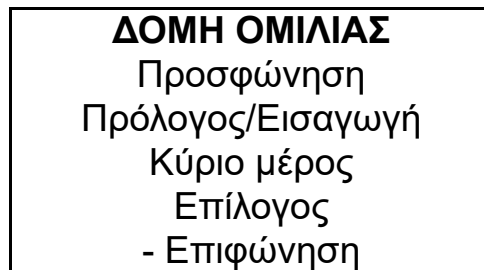
α) τη σημασία της αλληλεγγύης σήμερα, ειδικά για το νέους.

β)τους τρόπους με τους οποίους το σημερινό σχολείο μπορεί να συνεισφέρει στην καλλιέργεια του πνεύματος του σεβασμού και της αλληλεγγύης μεταξύ των λαών. (500-600 λέξεις).

ΠΡΟΣΟΧΗ

Θυμίζουμε πώς γράφεται μια ομιλία

Η ομιλία είναι ένα είδος προφορικού λόγου που εκφωνείται με αφορμή συγκεκριμένη περίπτωση (π.χ. στο πλαίσιο μιας εκδήλωσης), με αντικείμενο πολιτικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, επιστημονικό... και ενώπιον κοινού, στη Βουλή των Εφήβων, στο μαθητικό Συμβούλιο, σε συνέδριο, λόγος πολιτικού στο λαό κ.λπ

Υποδείγματα προσφωνήσεων σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο

Οικείο / φιλικό ύφος

Αγαπημένοι φίλοι, Αγαπημένοι συμμαθητές / συμπολίτες, Φίλες και φίλοι, Φίλοι ακροατές / συμμαθητές / συμπατριώτες...

Ημιεπίσημο ύφος

Αγαπητοί φίλοι / σύνεδροι / συμπολίτες / δημότες / συνάδελφοι / ακροατές, Αγαπητά μέλη, Ακροατήριο στο σχολικό περιβάλλον = Κύριοι διευθυντά, Κύριοι καθηγητές, Αγαπητοί γονείς, Κύριε διευθυντά, κύριοι καθηγητές, αγαπητοί γονείς, φίλοι και φίλες...

Επίσημο / τυπικό ύφος

Κυρίες και κύριοι, Σεβαστοί σύνεδροι, Σεβαστά μέλη, Σεβαστοί καθηγητές, Εκλεκτοί σύνεδροι, Εκλεκτά μέλη, Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι, Δημοτικές Αρχές = Κύριε Δήμαρχε, Αξιότιμα μέλη του δημοτικού συμβουλίου της πόλης μας, Επιστημονική ημερίδα, διάλεξη = Κύριοι, Αγαπητοί Σύνεδροι, Βουλή των Εφήβων, συνέδριο νέων = Αγαπητοί συνάδελφοι της βουλής.

Υποδείγματα εκφράσεων για το κύριο μέρος σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο

Οικείο / φιλικό ύφος

Δε θα μπορούσα να παραλείψω... Ασφαλώς μπορούσα ...

Επίσημο / τυπικό ύφος

Ευθύνη και χρέος όλων μας... Αναφέρομαι στους προβληματισμούς που όλοι μας έχουμε...

Υποδείγματα επιφωνήσεων σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο

Οικείο / φιλικό ύφος

(Σας) ευχαριστώ πολύ... Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι ό,τι καλύτερο... Σας χαιρετώ.

Ημιεπίσημο ύφος

Σας ευχαριστώ για την αμέριστη προσοχή σας... Σας ευχαριστώ θερμά... Σας ευχαριστώ εκ βάθους καρδιάς.

Επίσημο / τυπικό ύφος

Σας ευχαριστώ για την προσοχή (ενδιαφέρον) που επιδείξατε... Σας ευχαριστώ προκαταβολικά για την ανταπόκρισή σας...